



Пам'ятайте про Україну!

ТАРАСА ШМАГАЛУ МОЛ. ОБРАНО ГОЛОВОЮ СУСТА

Коммерсвилл, Н. Дж. — Тут відбувся в останніх днях місяця травня ц.р. 34-й Конгрес Союзу Українських Студентських Організацій Америки. 50 делегатів різних студентських організацій і клубів і чотирьох відділів ТУСМ взяли участь у триденних нарадах та товариських зібраннях. В суботу, 30-го травня, учасники заслухали звітування уступаючої Управи і представників поодиноких студентських клубів та організацій, а відтак відбулася панельна дискусія на тему: „Як пропагувати українську справу на терені коледжів та університетів“. У ній взяли участь Мирон Васильків, Орест Дещаківський і Катя Чумаченко, а Ксенія Козак проводила панель.

Увечері в суботу відбувся бенкет, якого завданням було зібрати фонди на цілі СУСТА. На жаль, крім делегатів Конгресу, лише горстка гостей взяла в ньому участь хоча головним промовцем був Роман Попадюк, пресовий секретар для закордонних справ у Білому Домі, а бенкет був старанно підготований. Він, як і цілі наради, відбувався в Голдсайд-Інн, що є власністю Миколи Бойчука і уступаючий голова СУСТА Андрій Фудей вітав цього українського підприємця в імені усіх присутніх та дякував за допомогу у Конгресі.

Черговою дією відбулися вибори до Управи СУСТА у висліді яких головою на чергову каденцію обрано Тараса Шмагалу, мол., його заступником Маркіана

І. ДЕМ'ЯНЮК ЗНОВУ БУВ ПОРАНЕНИЙ В АВТОМОБІЛІ І ТОМУ НЕ МІГ БРАТИ УЧАСТИ У ВІДНОВЛЕННІ ПРОЦЕСУ; Ш. СПЕКТОР ЗІЗНАВАВ ПРО ВІДНОСИНИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ І ТВОРЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН

Єрусалим, Ізраїль (АНЧЕЙН, тел.) — З Єрусалиму інформують, що Іван Дем'янюк, український адвокат, якого американський суд позбавив громадянства, а Департамент справедливості передав його в руки ізраїльського правосуддя, яке намагається доказати йому, що він був „Іваном Грозним“ в гітлерівському концетраційному таборі Треблінка в Польщі і займався винищуванням в газовій камері в'язнів, зокрема жидів, знову був поранений в автомобілі.

Кореспондент „Свободи“ і представник АНЧЕЙН-У додатково інформують, що 67-річний І. Дем'янюк через поранення голови і завороти не міг брати участі в дообідній сесії розпрати, яка, як відомо, розпочалася вже знову у Єрусалимі у понеділок, 22-го червня ц.р., але викликаний судом лікар ствердив, що пошкодження голови незначні і що підсудний може бути присутнім на розправі. Однак головний суддя Дов Левін зарядив, щоб І. Дем'янюк відпочив кілька годин в окремій кімнаті, під охороною трьох поліцейських, а по полудні, якщо зможе, може з'явитися на залі суду.

Враховуючи те, що на процесі у понеділок, 22-го червня не обговорювалися ще справи опитування свідків в Німеччині, зокрема німецького поліцейця з вишкольного табору у Травніках Гельмута Леонарда і Отта Горна, який був медиком в горішньому таборі в Треблінці, бо протокол опитування мусить наперед затвердити західнонімецька

прокуратура і щойно тоді ці справи можуть стати предметом обговорювання на форумі суду, головний обвинувач І. Дем'янюка адвокат Марк О'Коннор, покусившись на свій клієнт, погодився з пропозицією судді Левіна.

Ніхто фактично не знає, як дійшло до поранення голови і плеча І. Дем'янюка. Свідки, тобто водій-поліцей і три поліцейські, які їли в їдальні в таборі, де відбувся вибух, який привів до поранення І. Дем'янюка, ствердили, що на перехресті до ріг водій мусів, з огляду на інший автомобіль, натиснути на гальму, поліцейський автомобіль раптом зупинився і І. Дем'янюк адринув головою у передню шибку, але більше в обмудування, поранившись при тому в голову і праве плече. Але це тільки одна сторона медалі. І. Дем'янюк покищо в тій справі не висловився, крім короткої його розмови з адвокатом М. О'Коннором.

Позатим понеділок був виповнений свідком прокуратури д-р Семуелем Спектором, істориком і знавцем відносин у Східній Європі, а в Союзі Союзів зокрема, якого суддям, обороні і присутнім в залі представив головний прокуратор Йона Блітман. Спектор працює в Яд Вашемі, де займає відділом значення Голокосту і відповідає за документи пов'язані з тією справою. Народжений в 1924 році в Честополі, володіє достатньо українською мовою, а часи Другої світової війни пережив в Росії, відступивши разом з частиною совєтської армії. Він автор книжки під заголовком „Голокост євреїв на Волині“.

Д-р С. Спектор дав, на думку кореспондентів і інформаторів „Свободи“, дуже докладну і в більшості об'єктивну оцінку відносинам в Україні під час Другої світової війни, зупинившись зокрема на питаннях боротьби ОУН-УПА-УГ-ВР, творення і Української Дивізії, бою під Бродами, де на його думку Українська Дивізія загинула принаймні 70 відсотків свого людського складу, на творенні Другої УД, а також Української національної армії в 1945 році. Він зокрема підкреслює в цьому ролю проф. Володимира Кубійовича, ген. Павла Шандрука, негодженість української сторони, щоб українські будували частини були підпорядковані ген. Власу, про бій доповнений новим набором Дивізії на Словаччині і Словенії в Югославії й Австрії, де закінчила свою дію УД, переходячи частинно в полон до англійців, а частинно до американців в Баварії. Дуже докладно розповів про намагання українців творити свою державу під час Другої світової війни, проголошення Акту 30-го червня, творення уряду на чолі з Ярославом Стецьком який однак не урядовав довго, бо гестапо внаслідок цього частину, а частину розігнало і уряд припинив свою діяльність. Не припиняли

ЛЕОНІД ПЛЮЩ ДОПОВІДАВ У НЬО ЙОРКУ ПРО ВІДНОСИНИ В СССР

Нью Йорк. — Тут, у конференційній залі НТШ при 4-й сесії, мав у минулу суботу, 20-го червня 1987 року, доповідь відомий дисидент-інтелектуал Леонід Плющ, який постійно живе у Парижі, про „гласність, перебудову й ускореніє“, — як повідомляло у газетному оголошенні. Вечір відкривала Надія Світлична, одна з перших дисидентів, що прибула до ЗСА, дужа активна у конструктивному українському громадському житті. Надія Світлична розпочала вечір ствердженням, що це перший виступ дисидентів після смерті голови Української Телесніської Групи генерала Петра Григоренка, що його пам'ять принаймні на захист Н. Світличної, ашанували повстанням з місць. Надія Світлична відчитала теж у честь покійного генерала Петра Григоренка прегарний вірш Ірини Ратушинської „Згада“.



Леонід Плющ

Леонід Плющ, який сам пересидів чотири роки в психіатричних закладах, як політичний в'язень, заявив на самому початку своєї 45-хвилинної доповіді, що він дивиться на теперішні реформи Михайла Горбачова песимістично. Запевняє, що Горбачов не відважився б дати таку свободу друку, як її дав, якби не мав за собою однієї з двох тривалих сил, які існують в СССР: армії або КГБ. Доповідач переконаний, що Горбачов має підтримку від КГБ що його керівники найкраще з усіх членів Політбюро чи уряду орієнтовані у дієвій ситуації в СССР. КГБ особливо прегарно знає суть і настрої російської інтелігенції. Доповідач відчитав кілька зразків статей чи листів до редакцій совєтських газет, за які раніше авторів було б негайно арештовано і засладо до психушок чи таборів. Проте поруч із розмірно поважною зміною у ділянці свободи слова і друку, не видно інших великих змін у житті громадян СССР. Звілісно за частинною амністією коло 100 осіб, і мабуть на цьому закінчиться процес звільнювання політв'язнів.

Але доповіді не виключає, що реформи Горбачова можуть вихопитися з-під контролю його самого і КГБ, бо люди стали відважнішими і не відомо, як далеко сягатиме та відвага. Покищо можна критикувати нижчий партійний апарат, можна критикувати адміністрацію, можна навіть добувати „щось добре“ у таких проскрибованих постатях, як Троцький, не кажучи вже про Хрушова. Зате не вільно словом критикувати особистості Леніна, який є державно-партійним „табу“. Доповідач покликався на власні розмови з такими

Відбулася правописна сесія канадських славистів

Гамільтон, Канада (Ж. С.Ч.). — Під час річної зустрічі Товариство канадських славистів, 31-го травня ц.р., в Мекмстерському університеті в Гамільтоні відбулася друга правописна сесія, організована ц.р. Я. Славутичем, якого 1986 р. група мовознавців обрала головним редактором нового „Правописного словника“, що його гелпер підготував до друку НТШ у співпраці з іншими науковими установами у вільному світі. На сесії були заслухані такі наукові доповіді: „Правопис чужих назв у сучасній українській мові“ д-ра Богдана Чопика, професора університету Юти „Літера Л в українському правописі“ д-ра Миколи Павлюка, професора Торонтоського університету та „Запропоновані зміни у „Правописному словнику“ Г. Голоскевича“ д-ра Яра

В Лос Анджелесі помер Ф. Астейр

Лос Анджелес, Кал. — Тут помер на запалення легенів славнозвісний танцюрист американської сцени та фільмів Фред Астейр на 88-му році життя. Свого гучності і життєрадістю він промовив собі шлях до серця американського глядача і то в тому часі, коли Америка страждала від депресії та наближалася політ Другої світової війни. Фред Астейр своїми легкими кроками, теплою усмішкою, талантом, привабливістю з циліндром і паличкою допомагав забувати



Фред Астейр

УМІ, МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ, ЗАКІНЧИВ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Нью Йорк (Л.В.-а). — Український Музичний Інститут, Метрополітальний Відділ, тут, у суботу, 20-го червня, в залі Дому Визволення Фронту на долині Мангеттену, добрим речителем закінчив цей навчальний рік 1986/1987, хоч для більшості учнів та студентів справжніх „ферій“ не буде, музика бо і спів завжди вимагають уваги й постійного вишколювання.

У речиталі брали участь семістер студентів і клас професорів-учителів фортепіано: Томи Гринькова і Галини Кузьми-Мирошніченко, та з класу співу Льюрен Фултон. Подані в програмі ці дві учні класу фортепіано не півністки Лариси Крупі участі у речиталі не брали, бо були перешкоджені, як теж була відсутня учениця скрипалька, що навчається в класі проф. Рафаїла Венке.

Речиталь розпочався після вступного слова голови цього відділу УМІ проф. Р. Венке, який сказав, що цей відділ, як і весь Інститут, цього року відмічає своє 35-ліття він був заснований у

1952 році ще св. п. проф. Романом Савицьким. За цей час УМІ мав роки свого піднесення і спаду, якщо йдеться про кількість учнів в Інституті, і цей спад відчувається нині, але все ще є чимало ентузіастів української музичної педагогічної справи, які за всяку ціну бажують затримати цю ціну навчальну одиницю — Інститут при житті на це прийнятні одні даліше покоління, і це в головному залежить від батьків, щоб вони послали дітей до українських шкіл та інститутів.

З пописом своїх гарних музичних умінь виступили спочатку наймолодші — Михайло Овчарук, Данило Добрянський та Андрій Добрянський. Всі з фортепіано сольовими творами. Михайло Овчарук з класу Галини Кузьми-Мирошніченко, грав Арона „The Breakers“ та дві композиції проф. Романа Савицького, не тільки основника УМІ, першого голови ньюйоркського відділу, й визначного українського композитора: варіації на тему пісні „Стоїть явір над водою“, та „Хав стрілець на війноньку“.

Данило Добрянський грав Стріббога „Distant Bells“, і Курціо „The Red, White, and Blue“.

Андрій Добрянський грав Баха „Прелюд С-дур“ і Шуберта „Вальс b-mol“.

Також брати Добрянські, — обидва учні проф. Томи Гринькова, дали адалий і нелегкий дует Діабеллі „Duet c. 21 в A-dur“. Очевидно, зустріли й супроводили цих надійних майбутніх піаністів, вони бо на добрій дорозі, ширій оплески.

Вже зовсім доросло прозвучала гра 12-річного Дзвінка Добрянського, яка переконливо і вміло зіграла бірку з Баха і Дюрана. Вона вже вчиться гри на фортепіано кілька років і в її особі дивно, майстерсько виставкою славного Едварда Козака (Ека) і його синів — Юрія і Яреми. Замовлення до оселі слід прислати на адресу: Motel „Xenia“, Rt. 23A, Hunter, N.Y. 12442, tel. (518) 263-4700 або (518) 263-4389.

Серед піаністів, — завансованих учнів з класу Томи Гринькова, своєрідним для гостей подарунком був бли-

ЗСА внесли нові пропозиції на переговорах у Женеві

Женева. — Керівник американської делегації на переговорах у Женеві про обмеження нуклеарних зброєс Макс Кампелман представив своєму совєтському колезі заступникові міністра закордонних справ Олівіє Віронцову проєкт договору про скорочення стратегічних ракет з нуклеарними боеголовками приблизно на 50 відсотків.

У розмові з Воронцовим Кампелман сказав, що проєкт з ліквідації ракет середнього засягу в Європі, проблемі стратегічних зброєс повинна бути приділена значно більша увага.

Головною перешкодою на шляху укладення договору про стратегічні ракети є вимога Москви зв'язати цю справу з обмеженням досліджень зв'язаних з програмою стратегічної оборонної ініціативи (СДІ).

Виступаючи у Москві в неділю, 21-го червня, Михайл Горбачов заявив, що совєтські ініціативи „на жаль не дістають належного відгуку на Заході“. Генеральний секретар мав на увазі намір президента Роналда Регена продовжувати роботи на створення СДІ.

Пропозиція, внесена Кампелманом, була обговорена з групою сенаторів-спостерігачів, яку очолює республіканець з Аляски Тед Стівенс.

Наради в Женеві, як відомо, відбуваються окремо. Окремі групи обговорюють справи, зв'язані зі стратегічною зброєю, ракетами середнього засягу і космічною обороною. Перша і третя групи закінчили свої робочі сесії до кінця цього місяця. Експерти з групи у

У СВІТІ

УРЯД СХІДНОЇ НІМЕЧЧИНИ надіслав протест бургомістрові Західного Берліну у зв'язку з тим, що в середу, 17-го червня, західноберлінські демонстранти підпалили дерев'яні частини Берлінської стіни, а коли прибули східнонімецькі пожежники, їх закидали камінням. Пресове агентство Східної Німеччини скаргиється, що „кількість провокаційних акцій біля Берлінської стіни зростає“.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК СОВЕТСЬКИЙ Союз різко зменшив доставку нафти Нікарагуа, Даниїл Ортега змушений був звернутися за допомогою до латиноамериканських країн, в першу чергу до Мексико і Венесуелі. Мексико припинила продавати нафту Нікарагуа в 1985 році, мотивуючи це тим, що сандіністи не можуть оплатити старих боргів, які досягли 500 мільйонів доларів. Минулого тижня було повідомлено про відновлення доставки латиноамериканської нафти в Нікарагуа. Сандіністи будуть оплачувати 80 відсотків вартості твердою валютою, а решту 20 відсотків будуть оплачені протягом 20 років з незначними відсотками. Не зважаючи на власні економічні труднощі, уряд П'єру також повідомив, що почне продавати нафту Нікарагуа.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II звернувся з апостольським посланням до литовської молоді з нагоди 600-річчя прийняття Литвою католицизму „Молоде міноу і вірі і благородної Литви! З радістю і надією обєригайте спадок ваших батьків, — сказано у посланні Папи. — Несіть у своїх серцях передану вам любов до Христа і Церкви. Будьте підними великого спадку, який у вашій особі може обернутися насінням великої надії“. Папа Іван Павло II висловив жаль, що навіть у ювілейному році йому не дозволили відвідати Литви і звернутися там до вірних.

В АМЕРИЦІ

СОВЕТСЬКІ СЕРЕДНЬОШКІЛЬНИКИ є більш серйозні, роблять більше домашніх завдань та мають сильніші почуття патріотизму в порівнянні з американськими середньошкільниками. Такі твердження подали члени першої групи американських учнів, що навчалися в середніх школах Совєтського Союзу.

В БАНТАМ, ОГАЙО, Гарвард виграв національний міжколеджовий чоловічий чемпіонат у веслуванні, взявши перемогу Бравн університету в Сінсінатській Регаті. З цією перемогою Гарвард здобув право на репрезентацію Америки у Світових Університетських Ігрищах в Югославії в липні ц.р.

ДЕМОКРАТИЧНІ КАНДИДАТИ на Президента З'єднаних Штатів Америки винайшли нову політичну мову, щоб привернути увагу пересічних громадян до своїх кандидатів. Замість того, щоб говорити про урядові „вирити“ говориться про „вклад у будучність“, на нестерпне слово „податок“, кажуть „новий річний прибуток“, а все це зручно прикрашено синьо-білою і червоною фарбами, щоб виготовити суміш співчуття з почуттям патріотизму, оптимізму та сили. Однак з усіх цих слів починає виринати досить яснє зображення пляну, що його починають називати „після-Регенівською програмою“. Хоч це ще не офіційна урядова програма „будучого“ демократичного уряду, все ж таки вона включає слідуючі пункти партійної програми: оновлене зобов'язання публічного навчання, зосередження на потребах дітей, потребу на більш конкурентну, а водночас більше об'єднану економію, нову допомогову систему, що підкреслює працю та вишколення на працю і агресивний наступ, як описують демократи, на культуру „egoїзму“.

У НЕДІЛЮ, 21-ГО ЧЕРВНЯ ц.р., в Сан Франсіско Скотт Сімсон переміг Тома Ватсона в змаганнях за американський чемпіонат у голі.

У КАНЗАС СІТІ, МІЗУРІ, в четвер, 18-го червня ц.р., розпочалися змагання фізкультурників за чемпіонат Америки з участю 70 чоловіків та 58 жінок. Ці змагання допоможуть у виборі американських команд Пан-Американських Ігрищ у Індіанополіс в серпні ц.р., та у світових чемпіонатах в Роттердамі, Голандії. В цій спортивній компетенції в Канзас Сіті, Скотт Джонсон членом американської дружини, що в 1984 році здобули Золоту Медаль на Олімпійських Ігрищах, веде перед чоловіків з 57.20 точок в обов'язкових компетенціях.

З ПОВІДОМЛЕННЯ ньюйоркської газети „Вол Стріт Джорнал“ стало відомо, що Канадський консервативний уряд запропонував перевірку податкової системи країни, підвищуючи корпоративні та податкові оподаткування, а знижуючи податки на особисті приходи. Ці заходи проголосив в Палаті Репрезентантів міністер фінансів Майкл Вілсон і як інформують, це для того, щоб канадську податкову систему зробити більш конкурентною з новою зміщеною американською податковою системою.

АМЕРИКАНСЬКІ ОЛІМПІЙСЬКІ чинники висловлюють побоювання з приводу заворушень у Південній Кореї. де 1988 року мають відбуватися літні олімпійські ігрища. Однак заявляють, що сумніваються в тому, щоб ці заворушення студентської молоді мали який-небудь довготривалий вплив на події в Південній Кореї.





